

DIRECTOR:

Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE:

Um șir garmond: 5 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială. :: ::

REDACTOR RESPONSABIL:

Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 180 Lei

Pe 6 luni . . . 90 Lei

Pentru străinătate 360 Lei

Numărul 350 Lei

Unitatea

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

In fața alegerilor

— Câteva constatări și precizări cari nu puteau să rămână —

de Dr. Alexandru Rusu.

Deschisă fiind campania electorală, găsim că este de datoria noastră, ca în fața alegerilor parlamentare cari se apropie, să spunem, chiar de la locul acesta, câteva cuvinte de orientare pentru toți cetitorii acestui organ și în deosebi pentru preoții și credincioșii bisericii noastre. Am făcut-o și în preajma alegerilor trecute și dacă situația politică din primăvara anului 1922 cerea un cuvânt de lămurire, împrejurările de acum îl reclamă deadreptul.

Așa fiind, ținem să constatăm înainte de toate, că organul acesta, pus în serviciul exclusiv al intereselor de viață ale bisericii noastre, n'a stat nicicând și nu stă nici azi în subordinea cutărui partid politic al țării. Incontestabil, ceice suntem la conducerea lui ne avem desigur și sub acest raport credințele noastre și îndrumarea politică pe care am dat-o acestui organ a fost, căci trebuia să fie, în conformitate cu aceste credințe. Dar asta nu înseamnă — și desfidem pe oricine să ne arate contrariul —, că pentru mărunte și meschine considerații de partid am fi abandonat vreodată binele și interesele bisericii pe care o servim.

Firește — și lucrul acesta e bine să fie privit odată în față — interesele bisericii noastre, așa cum le înțelegem noi și cum credem că ar trebui să le înțeleagă cu toții, nu sunt să se confunda cu măruntele căpătuieli și cu miciile hătăruri, pe care oricine guvern slab este gata să le ofere oricui în schimbul aportului electoral menit să-i asigure existența. Și cartelul electoral încheiat de actualul guvern cu aproape toate minoritățile etnice ne grăiește foarte limpede în punctul acesta. Pentru a putea trăi, el are nevoie de cât mai multe din voturile lor și ceea ce trebuie să ne mire, în astfel de împrejurări, este, că acestor minorități nu li-s'au făcut promisiuni și mai fantastice decât acelea pe cari le cunoaștem. Dar promisiunile acestea electorale, cari, oricum le-am uai, sunt a se socoti ca un fel de șantaj, se veduc în practică la locurile câștigate în parlament și la ceea ce acești parlamentari pot să obțină apoi, în proporția forței reale ce reprezintă, ca bacșiș mărunț, și prea adeseori murdar, pentru serviciile aduse.

Mărunțiș de acesta ar putea să aibă oriunde și dela oricare guvern și biserica noastră. Dar va trebui să admită oricine — și aici ne gândim la ceice au apucat în trecut, ori au de gând să apuce acum, pe cărarea puțin onorabilă a acestor bacșișuri —, că interesele mari și vitale ale bisericii noastre nici pe departe nu pot fi identificate și reduse la acest mărunțiș. Minoritate religioasă cum este, s'ar părea — și aceasta a putut să înșele pe mulți —,

că biserica noastră trebuie, chiar în interesul ei bineprimit, să se rezigneze și să se mulțumească cu ceea ce poate primi drept milă dela guvernele de oricând, renunțând la o luptă fățișă pentru asigurarea drepturilor ei imprescriptibile, adevăratul și singurul ei element de viață. O mai mare considerație în ochii celor puternici, o mai favorabilă și mai ușoară aranjare a diferitelor chestii mărunte la ordinea zilei, și poate câteva zeci de milioane în plus pentru câmpirea multelor zdrențe cari ne îmbracă, este, după părerea acestor mărunți vânători de ocazii, tot ce ar putea să pretindă această biserică. Că apoi în chestiile mari și vitale — cum a fost aceea a fixării resturilor ei de existență prin noua constituție a țării, cum a fost și este chestia școlilor ei, de cari se leagă o bună parte a misiunii pe care e chemată s'o îplinească, cum este și are să fie noua lege a cultelor, în jurul căreia s'au dat decurând lupte atât de grele —, ce simte și mai ales, fiindcă asta împoartă, cum lucră cutare guvern și partidul pe care el razimă, sunt, după părerea acestora, preocupări „teoretice”, din cari nu poate să trăiască această biserică.

Și totuși nu este așa.

După convingerea noastră nestrămutată, pe care nimeni nu va putea să ni-o scoată vreodată din minte, o biserică — și mai ales una cum este a noastră, care ține că participă din nedefectibilitatea promisă ei de Mântuitorul —, nu trăiește și nu-i iertat să trăiască nicicând din mila acelora cari nu i-o întind în scopul de-ai veni ei în ajutor, ci singur pentru a se întări prin aceasta pe sine. Nici simpatia interesată cu care ar fi privită, nici ușurința de-a putea ajunge la atâtea și atâtea nimicuri și nici chiar cele câteva zeci de milioane pe cari ar putea să le primească în plus drept preț al libertății și conștiinței sale vândute, nu pot să-i asigure statornic adevărata viață.

Viața unei biserici este ceva intrinsec. Este însăși conștiința misiunii pe care o are și este libertatea nestânjenită de-a putea lucra potrivit acestei conștiințe. Iar libertatea aceasta se traduce la noi în concret prin acea deplină paritate și egală îndreptățire, reală și nu fictivă, dela care atârnă în definitiv întreaga existență bisericii noastre române unite. Având această egală îndreptățire, această complectă și deplină paritate cu oricare altul din cultele țării, biserica noastră va trăi și, cu toate mizeriile de moment, ori chiar mai îndelungate, pe cari ar trebui să le îndure, va merge înainte. Renunțând însă, în orice formă, la acest neprețuit bun, vânzându-și, chiar și numai indirect, conștiința înaltei sale misiuni și libertatea de-a lucra potrivit cu această, ea se va ofili cu

siguranță și în urmă se va pierde de tot, cu toate bunurile aparente și cu toate milioanele pe care efectiv va fi putut să le încaseze, în schimbul acestora.

Iar dacă este așa și dacă toate acestea nu sunt preocupări „teoretice”, ci sunt însăși realitatea, se pune dela sine întrebarea: Ce trebuie să facă această biserică și cum trebuie să lucreze pe terenul politic spre a putea ajunge la ținta dorită.

Dar despre aceasta în numărul proxim.

O conferință internațională de radiofonie. Luând radiofonul și la noi în țară un avânt din cele mai îmbucurătoare (având chiar și la noi în Blaj câteva instalații mai primitive), credem a fi în nota timpului încreștând la acest loc, că la Geneva s'a ținut de curând o conferință internațională asupra acestei importante cuceriri a genului omenesc.

Aranjată din partea principalelor organizații radiofonice din Europa, această conferință ținută în palatul Societății Națiunilor, a întrunit pe reprezentanții alor 20 de state europene, între cari și reprezentantul „Asociației prietenilor radiofoniei” din România (doara Chois, membră activă).

La această conferință s'a hotărât repartitia lungimilor de undă la diversele stațiuni, ca să se evite interferențele reciproce. — Stațiile sunt împărțite în două categorii: 1. Stațiuni cu lungime de undă exclusivă (fiecare țară primește cel puțin o lungime de undă „exclusivă”). Acestea sunt stațiile de putință mare. (România, la cererea delegatului Asociației, a căpătat două unde exclusive.) 2. Stațiile de putință slabă, pentru ascultările regionale. Ele au lungimi de unde așa zise „comune”, când sunt foarte îndepărtate una de alta. Undele sunt distanțate una de alta de circa 10 kilocycle. — Lungimile de undă pentru toate țările vor fi etalonate cu un undamtru comun.

Planul detaliat al conferinței a fost trimis diverselor organizații de radiofonie. „Asociația prietenilor radiotelefoniei” va publica un extras din lucrările ce i s'au trimis de către delegatul său în numărul viitor al publicațiunii sale „Radiofonia”.

Un caz patologic. Ziarul, liberal până ieri, dar care vâslește azi cu pline puteri în apele noului guvern, „Carpații” dela Brașov — în fruntea cărora strălucește numele Al. Tisescu, atât de bine cunoscut pentru intransigența sa politică și . . . ortodoxă —, s'a supărat foc pentru cele publicate de noi, sub titlul „O desmintire ortodoxă” în numărul 16 dela 17 Aprilie c. al Unirii.

Enervat peste măsură de îndrăzneala noastră de-a comenta „desmintirea” tendențioasă a oficiosului mitropoliei sibiene, într'un sens, care o lipsește de caracterul ei desmintitor, arătând — într'un chip care a făcut pe iubiții confrăți dela Sibiu să amuțească complect —

că ea constituie mai curând o „deplină confirmare” a celor afirmate de presa din București, d. Tisescu ne scoate nici mai mult nici mai puțin decât: *insultători ai Coroanei*. Ba mai mult. Ni-se spune că am fi adus aceste insulte și necuviințe într'un chip atât de „brutal și de indecent”, încât dsa nici nu-și poate permite să le facă vre-un comentariu.

Dar șirele noastre pe care le citează „Carpații” priveau singur și exclusiv pe Preasfințitul ortodoxiei, cari au crezut că sunt dator să se preteze la acțiunea la care s'au pretat, fără ca ele să fi avut chiar și față de aceștia vre-o nuanță de „brutalitate și necuviință”. Un singur cuvânt nu este însă în tot ce am scris, din care un om cu mintea întreagă să poată desprinde și cea mai inofensivă aluzie supărătoare la adresa Coroanei. Și pentru a face dovada deplină a acestei afirmații mai publicăm aici odată șirele de dificultate de d. Tisescu.

Ele sunt următoarele:

„Audiențele la M. Sa Regele erau — dupăcum se știe — suspendate binișor înainte de ziua omioasă și nimeni n'a afirmat vreodată că acești mari prietini ai bisericii noastre ar fi fost primiți — în acel timp de seară și noapte (când nu se acordă audiențe nici odată) — de Suveran în audiență. A desminti deci, în această formă, cele întâmplate, înseamnă nici mai mult, nici mai puțin, decât a le da cea mai deplină confirmare.

„E bine deci să se știe, că noul guvern a fost adus din partea oficialității bisericii ortodoxe și că această oficialitate s'a pus din toate puterile deacurmezișul unui guvern, prezidat de d. Iuliu Maniu”. —

Că în aceste cuvinte, unde vede d. Tisescu „necuviințele brutale și indecente” la adresa Coroanei, și chiar a întregii familii regale, nu o putem nici măcar bănui. De aceea dacă, afară de dsa, care, se vede, e bolnav greu, se va mai găsi cineva, dar om cu mintea întreagă, care să afirme aceasta, ne angajăm să intrăm de bună voie în sanatoriu de nervi, unde dsa ar fi trebuit să intre de mult.

Este un caz patologic. . .

Pro memoria.

— Rolul și activitatea societății „Mormintele eroilor”. *) —

În urma războiului pentru întregirea neamului rămăneau răspândite pe tot cuprinsul țării peste 400.000 morminte eroi.

Pentru aducerea la îndeplinire a înaltelor îndatoriri obștești față de glorioasele rămășițe pământești ale scumpilor noștri căzuți în războiu, în Septembrie 1919 s'a fondat, sub înalta ocrotire a M. S. Regina Maria, societatea „Mormintele eroilor”.

Atribuțiunile societății sunt:

1. Cercetarea și descoperirea mormintelor de eroi, fără deosebire de confesiune, sau origine etnică.

2. Îngrijirea mormintelor și întreținerea acestora.

3. Comemorarea eroilor prin: sărbătorirea „Zilei eroilor”, monumente, plăci comemorative, troițe, publicațiuni, etc.

4. Execută, la cererea familiilor, exhumări de oseminte de eroi și transporturi la vatra părintească.

Pentru buna îngrijire a mormintelor de eroi—române și străine—societatea a adoptat principiul centralizării osemintelor în cimitire de onoare, organizate pe județe sau regiuni.

*) Facem loc cu plăcere acestui articol, a cărui publicare ni-s'a cerut din partea societății „Mormintele eroilor”.
N. R.

Până în prezent s'au organizat și întreținut peste 80 cimitire de onoare, în care sunt centralizate circa 200.000 morminte de eroi. Societatea continuă cu organizările de cimitire și centralizări, făcând apel calduros către toți bunii Români, pentru a-i da un sprijin cât mai larg, spre desăvârșirea acestei pioase opere naționale.

Ziua consacrată pentru sărbătorirea și comemorarea eroilor este „Înălțarea Domnului”, care anul acesta cade pe ziua de 13 Maiu. Pentru această zi, societatea „Mormintele eroilor” va organiza solemnități în întreaga țară, potrivit unui program aprobat de Consiliul de miniștri.

În vederea măririi fondurilor sale societatea „Mormintele eroilor” va distribui cu această ocazie o seamă de frumoase plachete comemorative a eroismului românesc.

Cronică bisericească

O nouă capelă la Gherla. Stăruința neobosită a profesorului de religie dela școala normală din Gherla (păr. Dr. Al. Ciplea), secundată de însuflețirea curată a elevilor săi, au reușit să înjghebeze în cuprinsul numitei școli o capelă frumoasă, binecuvântată la 23 Aprilie c. din partea păr. canonic Dr. Victor Bojor, delegatul episcopiei.

În mijlocul materialismului cras al actualei generații, ridicarea acestui nou altar este un grăitor semn de mai bine, care ne umple de bucurie sinceră.

Vaticanul și Liga Națiunilor. Curând după eșecul din Martie dela Geneva, s'a spus în presa engleză, că Vaticanul ar face toate sforțările pentru a-și asigura un loc în Liga Națiunilor. Ba i-s'a adus chiar și învinuirea, că de necaz că n'ar fi izbutit până acum, ar fi pus la cale intrigi, cărora ar fi de-a se atribui neajunsurile dele ultima adunare a Ligei.

Toate lucrurile acestea au fost desminte cu toată hotărârea din partea semioficiosului „L'Osservatore Romano”, iar acum mai de curând Cardinalul Frühwirth din München lămurște într'o răspândită gazetă germană atitudinea Sfântului Scaun față de Liga Națiunilor. Intemeiat pe documente (cum sunt cuvintele Papei referitoare la pactul dela Locarno și scrisoarea de pe timpul conferinței recente dela Geneva), Cardinalul — foarte bine inițiat în tainele diplomației papale — arată, că Vaticanul urmărește cu toată sollicitudinea și iubirea orice acțiune privind pacea și armonia dintre popoare, dar participarea lui ca membru în actuala formațiune a Ligei, n'ar fi în interesul său și nici nu ar corespunde cu caracterul moral și spiritual, pe care-l are înalta sa misiune. Intrarea în Ligă a Sf. Scaun s'ar putea închipui numai dacă i-s'ar acorda o poziție corăspunzătoare caracterului său, o autoritate preponderentă, care ar trebui să stea tot atât de sus, cum stau interesele morale și spirituale asupra celor materiale.

Vaticanul nu numai că n'a umblat deci să intre în Ligă, ci chiar dimpotrivă s'ar simți oarecum jenat dacă ar fi invitat la aceasta, întrucât o asemenea invitație n'ar putea-o primi fără rezervele schițate mai sus.

Congresul societății femeilor ortodoxe române. Sâmbăta și Dumineca trecută s'a ținut, la Cluj, congresul anual al societății femeilor ortodoxe, la care au luat parte reprezentante ale tuturor secțiilor acestei instituții regnicolare. Ca un răspuns la prezența delegatelor ortodoxe la adunarea generală a societății femeilor române unite, „Sf. Maria” din Cluj, aceasta a

ținut să trimită și ea delegate la acest congres al ortodoxiei feminine. Și pentru ca prezența lor să fie înregistrată, ele au cerut să fie înscrise în cuvânt pentru a saluta congresul. Dar Preasfințitul Nicolae al Clujului a crezut, că nu poate admite ca într'un congres ortodox să se audă și cuvinte de ale reprezentanților bisericii unite, refuzând împlinirea acestei cereri pe motiv că „nu este timp”.

Femeile noastre au publicat acest afros foarte puțin delicat și absolut nepotrivit pentru o adunare de femei, într'o lămurire care nu putea să rămână, iar noi am crezut că avem datorie de-a fixa și din partea noastră nouă metodă, prin care Preasfințitul dela Cluj înțelege să ne atragă în sinul bisericii sale dominante.

Intreagă presa, care a luat notă de acest incident l-a desavuat cu asprime, dând astfel cuvenita satisfacție societății femeilor noastre din Cluj.

Moartea Mitropolitului Vladimir de Repta. Mazilit de guvernul liberal, sub pretext de boală, dar în realitate pentru a putea pune prin omul său, actualul mitropolit Cotlarciuc-mâna pe fondul religios, venerabilul mitropolit Vladimir de Repta s'a stins în Cernăuți Dumineca trecută, la vârstă de 85 ani.

Om de cultură apuseană (a făcut studii la Viena, München și Zürich), fostul profesor al universității din Cernăuți a știut să conducă și pe vremea stăpânirii austriece, cu toată prudență frânele mitropoliei bucovinene încât cu toate încercările acelei stăpâniri de a o ruteniza complet, a putut să-i salveze destul de bine caracterul românesc pentru timpul de glorie care a urmat.

Cu toate neajunsurile absolut inerente unei organizații bisericești atât de supuse ingerințelor de stat, cum este ortodoxia, epoca guvernării mitropolitului Vladimir de Repta (1902—1924) poate fi socotită ca una din cele mai binecuvântate. De aceea guvernul i-a decretat funeralii naționale.

Săptămâna politică.

— Ceeace prevestisem în ultimul număr referitor la rezultatele tratatelor dintre partidele opoziției unite de ieri, este azi o realitate. *Acordul electoral dintre partidul național și țărănesc* s'a încheiat Sâmbăta trecută în următoarele condiții: „Blocul național țărănesc încheiat pe baza acordului, va depune o singură listă pentru ambele partide, în fiecare județ sub semnul conferinței. Listele se vor stabili de comun acord, de către organizațiile județene respective. În caz de neînțelegere, hotărârile va fi luată de o comisiune compusă din câte trei persoane de fiecare partid. Dnii Iuliu Maniu și Ion Mihalache vor hotărâ în ultimă instanță, în calitate de supra-arbitri”.

— Comunicatul acestor partide aliate pentru alegeri, din care am reprodus și rândurile de mai sus, atinge însă și chestiunea *ziunii*, privitor la care spune, că după ce acum lipsit timpul material necesar pentru a o putea realiza, „rămâne o problemă a viitorului destul de apropiat, și a cărei rezolvire va fi înlesnită prin încheierea imediată a cartelului electoral și prin lupta loială umăr la umăr”. Realități politice, în fața cărora dispar și trebuie să dispară toate susceptibilitățile de natură personală, sunt deci pe calea — de unde nu credeți să mai fie întoarcere — de-a duce această două partide la alianța finală și definitivă într'un mare partid sincer democratic, care va avea aibă puterea necesară pentru a inaugura o nouă și cinstită viață politică în țara noastră.

— Cu puțin înainte de încheierea acordului național-tărănesc, guvernul a reușit să încheie un acord electoral și cu Sașii, cărora le-a oferit 17 locuri în parlament (11 în Camera și 6 la Senat), un număr care, afirmative chiar și după părerea Sașilor, trece binișor peste acela ce li s'ar cuveni după proporția numerică. Această suspectă indulgență și bunăvoință față de minorități, cărora li-s'au mai garantat, în schimbul sprijinului dat în alegeri, și alte multe hățăruri deosebit de supărătoare din punctul de vedere al intereselor de stat, se explică din partea autorilor oamenilor politici (inclusive liberalii) ca o dovadă de extremă slăbiciune a guvernului.

— Afară de aceste minorități, guvernul a căutat însă și alte ajutoare electorale, găsindu-le în Bulgaria din Cadrilater, cărora le-a oferit 5 locuri în parlament, și în timpul din urmă la Găgăuții din Basarabia, pentru câștigarea cărora s'a angajat însuși d. primministru Averescu, plecat de curând într-o „călătorie de orientare” în această provincie.

— Cu toate aceste ajutoare, guvernul nu este, se pare, prea încântat de șansele ce poate avea la alegerile parlamentare, cari sunt fixate, la sfârșit, pe ziua de 25 Maiu pentru Camera, aceea de 28 Maiu pentru Senat (sufragiul universal), 30 Maiu pentru colegiile senatoriale deosebite (camerele de comerț, camerele de industrie, camerele agricole și universitățile), și 10 Iunie pentru consiliile comunale.

— După ce însă lozinca este, că guvernul nu-i iertat să cadă în alegeri, au și început să se ia toate măsurile cari pot să-i asigure biruința. Dl. ministru de interne, a și invitat la sine pe toți prefecții pentru a-le arăta cum trebuie să sprijinească executarea „înstituită” a legii electorale și după dânsul vor urma — așa se spune — și ceilalți miniștri, cari toți vor avea în curând lucruri foarte urgente de comunicat tuturor inspectorilor și altor conducători de oficii.

— Campania electorală fiind deschisă, întreaga țară va fi de acum, timp de o lună, un vast câmp de luptă, în care se vor cheltui toate energiile cum nu credem să se fi cheltuit vre-odată în țara aceasta. Cumpăna voturilor ce se vor da la alegeri înseamnă viață ori moarte politică și astfel nu e mirare, dacă ambele tabere vor căuta să arunce în luptă toată puterea de care dispun. Că apoi care va fi rezultatul, este desigur greu de spus azi, dar nu se poate tăgădui că cu toate acordurile încheiate și cu toată așanumita „restre guvernamentală”, partidul poporului și aliații săi nu-și pot ascunde teama de un eventual fiasco electoral.

— Ca încheiere a acestei săptămâni politice, în care iar a trebuit să oțitem toate momentele politice externe, mai amintim că noile Corpuri legiuitoare sunt convocate pe ziua de 25 Iunie, o dovadă că oricum ar ieși alegerile, ele vor fi respectate și parlamentul pe care-l vor da va fi chemat să lucreze, chiar și dacă indicațiile electorale ar pretinde o înlocuire a guvernului actual cu un altul.

Știri mărunte.

Personale. După cum am anunțat încă în numărul trecut, I. Preasfinția Sa p. ar. mitropolit VASILE, s'a înapoiat ieri la reședință, venind dela Roma. Măine va merge la Bucurdea grânoasă, pentru a sfinți biserica noastră de acolo.

Un nou congres al filologilor români. Timp de 3 zile, filologii români au ținut de curând (23—5 Aprilie) la Cluj un congres din cele mai importante pentru dezvoltarea limbii române. Acest al doilea congres regnicolar al marilor cunoscători ai limbii române, prezidat de profesorul Sextil Pușcariu dela Cluj și asistat de celebrul filolog francez Antoine Meillet, a discutat următoarele chestiuni mai importante: Clasicismul în școlile secundare, unificarea terminologiei gramaticale, chestia atlasului lingvistic și revizuirea ortografiei române. Raportor al acestei din urmă a fost d. profesor Ovidiu Densușianu, ale cărui propuneri au întrunit, aproape fără excepție, asentimentul întregului congres, care a hotărât ca rezultatele la cari s'a oprit congresul să fie comunicate Academiei, iar ministerul instrucțiunii să fie rugat să le aibă în vedere la aprobarea manualelor și cu orice prilej. Dintre aceste rezultate amintim și noi câteva din cele mai importante: Se va înlătura cu totul accentul de pe vocalele dela sfârșitul cuvintelor, care și altfel a trecut aproape în desuetudine. Litera *â* se va înlocui pe toată linia cu *i*; în cuvintele trebuie, taie etc. se va păstra litera *î*, care se va readuce și la sfârșitul cuvintelor iarăși, totuși, etc. Apostrofa se va înlocui cu liniară în cuvintele dă-mi, ia-ți ș. a. În sfârșit, în loc de vecinic, obișnuit se va scrie veșnic, obișnuit. — În ultima zi a congresului, oaspele francez a ținut o conferință despre starea actuală a limbii franceze.

O nouă clasă la trenurile de călători. Direcțiunea generală a C. F. R. a hotărât că începând cu 1 Maiu c. să introducă la trenurile de persoane și mixte și vagoane de clasa a patra pentru populația mai săracă. Neexistând vagoane speciale pentru această clasă, s'au luat măsuri pentru amenajarea alor vre-o 500 vagoane de marfă acoperite. Prețul unei călătorii pe aceste vagoane s'a fixat în jumătate din costul actual al călătoriei pe cl. III. Pe liniile principale vor circula câte trei vagoane de acestea, iar pe celelalte linii câte unul sau două, potrivit nevoilor.

Locale. Dumineca viitoare, a Orbului va predica în catedrală p. ar. Ioan Pop-Câmpeanu, profesor la liceul de băieți.

— Cu amânare de o săptămână, cerută de nevoia unor tratative menite a aplana o seamă de neînțelegeri, adunarea generală a societății meseriașilor a găsit în sfârșit Dumineca trecută soluția ce se impunea pentru restabilirea armoniei din sinul societății. Noul comitet are în frunte pe profesorul Ioan Pop-Zeicani, secretarul de până acum, care îndrumând lucrările societății în spiritul de ideală înfrățire de pe vremea regretatului președinte Precup, sperăm că va putea conduce treburile societății spre mulțumirea deplină a tuturor membrilor săi.

— Săptămâna trecută a început să se adune materialul de lipsă pentru continuarea pauzării drumului principal din piață, întreruperea căreia chiar în fața catedralei, și îndeosebi în felul cum s'a făcut, a fost o adevărată rușine.

Societatea „Tinerimea română” din București aranjează și anul acesta tradiționalele concursuri pentru elevii distinși din țara întreagă. Ele se vor ține în zilele de 10—12 Maiu cu următorul program: În 10 Maiu elevii asistă la defilarea solemnă, iar după masă se țin concursurile pentru toate gradele de învățământ (primar, secundar și universitar). În 11 Maiu se

vor ține înainte de masă conferințele pentru profesorii însoțitori, iar după masă va fi o reprezentație și un poem etnografic executat de echipele de elevi la Teatrul național. În 12 Maiu se va depune o coroană la statuia lui Mihai Viteazul, se va face un pelerinaj la mormântul eroului necunoscut și se vor vizita instituțiile de cultură și muzeele din capitală. — Premiile se vor împărți în 21 Maiu, iar în 23 Maiu elevii cari au luat premii vor pleca într-o excursie în Basarabia (Chișinău, Tighina, Cetatea Albă).

O conferință maritimă internațională. Pela mijlocul lui Aprilie c. s'a ținut la Bruxelles o conferință internațională a puterilor maritime, la care s'au încheiat convenții din cele mai importante privitor la o întreagă serie de chestiuni din acest domeniu. Deosebit se relevă convenția, care privește chestiunea imunității vaselor de stat în timp de războiu, prin care s'a normat regimul de aplicat pentru vasele statelor beligerante și pentru vasele statelor neutrale. O altă convenție mai însemnată privește chestiunea amendamentelor și hipotecilor maritime.

† **Elena Bara n. Rațiu**, preoteasă văduvă și mama preotului nostru din Teleac (arhidieceză), s'a stins la 5 Aprilie c. în anul 78 al etății și 39 al văduviei sale. — Odihnească în pace!

Cărți & Reviste.

AL. DAVILA: Vlaicu Vodă. Dramă în 5 acte, în versuri. Ed. IV („Cartea Românească”) București. 1925. Prețul 40 Lei.

În această nouă ediție a cunoscutei drame, care an de an figurează pe repertoriile Teatrului național din București și Cluj, autorul a făcut prescurtări destul de însemnate, menite a ușura montarea și predarea scenică. Ele nu ating însă întru nimic caracterul personajilor din piesă. — Execuția frumoasă și îngrijită servește spre lauda Casei editoare.

DR. ALOISIE L. TĂUTU: Primatul papilor în istorie. Studiu istorico-dogmatic. Oradea. 1926. Prețul 40 Lei.

Într'un volum de peste 200 pagini, autorul reține articolele sale publicate în coloanele revistei orădane „Vestitorul”. Ele cuprind o bună monografie a chestiunii prinse în titlu și, considerând mișcarea pentru unirea bisericilor noastre românești, sunt de cea mai mare actualitate, după ce — o știe toată lumea — principală și s'ar putea spune chiar singura piedică în calea acestei uniri, o constituie primatul de iurisdicție al Papilor din Roma. Începând cu veacul al V-lea, acest primat este atât de bine întemeiat, încât toată chestiunea se pune pe dovezile ce se pot invoca pentru timpul de până la conciliul ecumenic din Chalcedon, și de aceea autorul se mărginește singur la acestea. — Scrisă cu multă dragoste pentru ideea, pe care o servește și cu tot aparatul de știință pozitivă necesar unei astfel de monografii, cartea p. ar. Tăutu poate aduce oricui cele mai bune servicii și de aceea o recomandăm cu toată căldura.

EUGENIU SPERANTIA: Casa cu nalbă. 1915—6. Roman. Editura „Cartea Românească”. București. 1926. Prețul 45 Lei.

În cadrele unei drame amoroase, țesute cu multă cunoștință de suflet, autorul combate ideile scâlciate ale filosofiei și concepției de viață sintetizate în deviza: Carpe diem, aducând pe eroul piesei la convingerea, că „crucifixul, durerea, suferința... sunt singurul pozitiv în viață”. Povestirea se referă la timpul din preajma războiului, desvâind astfel și un colț destul de interesant din frământările de pe atunci ale sufletului neamului nostru.

MICHEL D'HERBIGNY S. I: L'aspect religieux de Moscou en Octobre 1925. (Orientalia Cristiana Nr. 20). Roma. 1926. Prețul 9 lire.

Abia credem să fi apărut undeva o orientare mai complexă și în aceeași vreme mai obiectivă asupra situației religioase din Rusia dela sfârșitul anului trecut, decât în această nouă lucrare a p. ar. ieșuit D'Herbigny. După ce ne dă în ea aspectul general al situației, se ocupă pe larg de credinșii patriarhului Tichon, de ierarhia roșie, de ierarhia „concordatară”, de conciliul și ierarhia sinodală, de catolicii și protestanții din Moscva, dându-ne, în sfârșit, o icoană reală și fidelă a moralității scăzute, care stăpânește capitala Sovietelor rusești. — Este o carte ce merită să fie cunoscută în cercuri cât mai largi.

IMPORTANT!

Comercianții să ia seama:

În cel mai bun centru comercial din Blaj se dau cu chirie două localuri frumoase pentru prăvălii, având alături și camerele necesare pentru locuință.

A se adresa proprietarului:

Ștefan Nyerges.

NICOLAE COLAN: La luptă dreaptă! Un capitol de strategie misionară. Sibiu. 1926. Preț 15 Lei.

Ingrijorat de proporțiile tot mai mari ale sectarismului, care a început să fie o adevărată primejdie indeosebi pentru biserica ortodoxă, autorul, un profesor de teologie dela Sibiu, dă în această broșură sfaturi din cele mai bune în ce privește metoda de-a lupta împotriva sectarilor. Valoarea acestora scade însă foarte mult prin ieșirile multe și pătimase contra bisericii catolice, dela care vrea să învețe totuși foarte mult în lupta de care se ocupă.

I. VLĂDESCU: Isoarele istoriei Românilor. I. Letopisețul dela Bistrița și letopisețul dela Putna: Editura „Cartea Românească” București. 1925. Preț 60 Lei.

Este primul volum dintr-o întreprindere mai mare asupra isoarelor, pe cari razimă istoria mai veche a neamului nostru. Autorul, un asistent la universitatea din București, dă alături de păreri sale și păreri documentate ale altor autori cari s'au ocupat de cele două letopisețe referitoare la domnia lui Ștefan cel mare, dând astfel și unor nespecialiști posibilitatea de a se pronunța asupra lucrării.

Dr. VASILE C. DANCU: Anuarul liceului de stat „Samuil Micu” din Șârmaș pe anii 1922/23, 1923/24, 1924/25. Cluj. 1925.

Inceput în toamna anului 1922, liceul din Șârmașul Câmpiei ardeleni a ajuns abia în cursul anului școlar de acum să aibă elevii necesari pentru primele 4 clase. Greutățile începutului, pe cari ni-le înfățișează acest anuar, au fost desigur și unele mai continuă a fi și azi — foarte însemnate, dar râvna și dragostea de școală a conducătorilor le-au biruit și, sperăm, le vor birui și în viitor, făcând din acest liceu un puternic izvor de lumină pentru întreaga Câmpia Ardealului.

L'EUROPA ORIENTALE An III. Nr. 3 (Martie). Roma. Preț 3 lire.

Alături de o întreagă serie de studii și însemnări asupra mișcărilor religioase și culturale din Rusia și Bulgaria, numărul acesta are la sfârșit și o pagină închinată chestiunilor românești. Sunt două recenzii, foarte favorabile făcute de însuși directorul revistei (A. Palmieri) cărții „Legendele Troadei în literatura românească” de L. Cartoian și „Buletinul Comisiunii monumentelor istoriei” pe 1924.

Biserica Ortodoxă Română. Revista sf. Sinod. An. XLIV. Nr. 3 (Martie). București Preț 10 Lei.

Afară de multe studii, cu preferință de ordin social, numărul acesta are și o folositoare orientare asupra importanței ce se dă catehezei în biserica apuseană a Romei. O dare de seamă a păr. arhimandrit Iuliu Scriban asupra unei noi ediții a „Urmării lui Hristos” de T. Kempis, îngrijită de arhimandritul G. Cordun, nu prea are cuvinte de laudă la adresa traducătorului.

Telefonul „Unirii”.

O. Tășnad. Știam și noi, că informația tendențioasă a noii gazete clujene nu acopere adevărul. Cu toate acestea Vă mulțumim pentru cele ce ne comunicați, fiindcă — azi poate mai mult decât oricând — e bine, să avem informații cât mai exacte despre tot ce se petrece pe tărâmul politic.

„Renașterea”. Oluj. Spuneți, Vă rugăm, marelui DVoastră misionar, că tot ce am scris în cauza turburărilor sectare din munții apuseni și a „pacificării” pe care a reușit s'o introducă în inimile turburate ale proaspeților săi credincioși, am scris după informațiile apărute în gazetele din capitală și că nouă nu ne aparține decât concluzia, pe care constatăm cu bucurie că nici nu se prea încearcă să o combată. Dacă avea deci să combată ceva în meritul chestiei trebuia să se adreseze aiurea. Dar se vede, că pe Sfinția Sa nu l-a preocupat atât gândul desmintirii, cât mai mult acela de-a lovi în acest organ, pe care știm că nu-l poate uita decât cu începuturile fripturismului său de tristă pomenire. — Și apoi încă ceva. Arătați-i, Vă rugăm toți numerii din urmă ai „Unirii”, spre a se convinge, că mitropolitul Blajului — care nici nu era acasă — n'a suprimat nici „săptămâna politică”, nici „telefonul fără răspundere”, care totuși răspunde mai mult decât toate articolele sale apoase, pentru cari înțelege să ia, prin iscălitură complexă, întreagă răspunderea.

Dr. B. Cluj. Că în ce privește candidaturile parlamentare ale preoților noștri, nu s'a luat încă nici o măsură din partea autorității noastre bisericești, se datorește singur absenței I. Preasfinției Sale pâr. mitropolit. Deacum că s'a întors dela Roma, ele se vor lua cât mai fără întârziere. Principal, chestiunea este de altfel aranjată, intrucât fiecare preot e dator, în temeiul de canoane, să ceară în scopul acesta învoirea prealabilă a Ordinariatului său.

M. Sibiu. Suntem și noi foarte curioși de rezultatele constăturii de mâine a „prietinilor”, pe care semi-oficiosul mitropoliei dela Dvoastră o anunță cu atâta satisfacție și cu acea bucurie, care contrastează atât de vădit cu afirmația gălăgioasă, că biserica ortodoxă nu face politica nici unui guvern.

C. Ceheiu. Am primit 1650 Lei, abonament până la 30 Aprilie 1926 dela parohiile Sig., Fizeș, Valcăul de sus, Valcăul de jos, Giumelchiș, Năsfalău, Drighiu, Halmoș și Ceheiu. — Vă mulțumim și de astădată din tot sufletul pentru această nouă dovadă a interesului și bunăvoinței pe care ni-le arătați.

G. Ghimșăget. Cele privitoare la revista „Cultura Creștină” le-am comunicat celor în drept. — Privitor la cealaltă chestiune, o să Vă scriem zilele proxime.

B. Comloș. Am primit 200 Lei. Achitat până la 21 Decembrie 1926. A fost restanță de 20 Lei.

Oficiul parohial. Barul mare. Am primit 300 Lei. Achitat până la 31 Mai 1926.

VASILE HOZA

PRĂVĂLIE DE MANUFACTURĂ.

(97) 17-52

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslovacia ca: **Zefire, Delenuri, Satinuri, Basmale** etc., precum și o dăjdi bisericești: **Yestminte și Prapori** din cele mai bune stofe elvețiene, apoi **Potire, Cădelnițe, Cruci de mână și Cruci de prapori** cu prețuri convenabile.

Serviciul ireproșabil.

NB. Rog nimeni să nu-și comande

din alt loc până ce nu se va con-

vinge de prețurile mele.

SIBIU, Piața Prințul Carol Nr. 6.

Atelier de pantofărie modernă și ortopedică, în curte la

IOAN BLAGA

sub conducerea

DLUI GEORGE GADA,

absolvent al mai multor cursuri de specialitate în branșa pantofăriei, diplomat în ortopedie.

Se execută prompt și pe lângă garanță orice lucru în branșa pantofăriei. — Se garantează și pentru cele mai gingașe picioare.

(162) 3-?

RECLAMA

este sufletul comerțului

ALLO, ALLO! VINE ELECTRICA LA BLAJI

La firma **HENRIC TRENCsINER**

au sosit celea mai moderne și mai elegante

CANDELABRE pentru prânzitoare, odăi de lucru și cancelarii, dela celea mai simple și mai ieftine până la celea mai luxoase.

CANDELABRE de sticlă, de porțelan, argint de china și alpaca.

LAMPE SIMPLE pentru birouri și mese de scris particulare. Magazin, bine asortat și nepușabil

TOT ACOLO se încadrează tablouri, se pun geamuri la ferestre și se găsește orice marfă de sticlărie.

Prețuri ieftine, serviciu prompt.

(157) 5-6.

HENRIC TRENCsINER, Blaj, Str. Regina Maria.

Casă de vânzare

Se vinde din mână liberă o casă în Blaj, Strada Regele Ferdinand, având 4 odăi și culină. Informațiuni da

Ioan Vancea

Str. Regele Ferdinand, Nr. 46.

3-3 (166)

Birou de construcție.

Se aduce la cunoștința On. public, că subsemnatul am deschis în casele dnei Solomon, calea Regele Ferdinand 74, din Blaj un birou de construcție.

Specialist în construcții de beton întreprind și execut orice lucrare din această branșă. Pregătesc planuri și devize pentru biserici, școli, și orice alte clădiri din piatră, beton, cărămidă, sau lemn. Fac orice transformări și reclădiri în vechiu.

Planuri de situație a terenurilor conform cerinței Serviciului tehnic al primăriei comunale.

Informații și referințe de amănunt se pot lua în orice timp la biroul mai sus indicat.

(105) 5-?

N. DONESCU

constructor

Cărți bisericești.

Apostolul, sau faptele și epistolele ss. Apostoli f. 4., leg. în piele	320-
Evangelia dela s. liturgie și inserat din ziua întâie a învierii Domnului Hristos, în 7 limbi,	30-
Euhologiu, leg. în pânză	220-
Liturgier, leg. în pânză	220-
Orologier, leg. în pânză	220-
Octoih mic, 8 ^o leg. simplu	75-
Pentecostar mic, 8 ^o leg. simplu	75-
Octoih și Pentecostar, legat într'una	120-
Prohodul Domnului, Nostru Isus Hristos	10-
Antologion sau Mineiul, care cuprinde în sine slujbele dumnezeieștilor sărbători,	
Tomul I. leg. cu călcăiu de piele	540-
Tomul II. III. leg. > > > >	700-
Evangelia, leg. > > > >	450-
Psaltire, broș., simplă	75-

Librăria Seminarului Blaj.